Levend verleden in Haren

Beschrijving

Fietsen door het landschap van de vroegere gemeente Haren is als reizen door de tijd. Het landschap is door de eeuwen heen steeds veranderd, zonder dat sporen van voorgaande tijden volledig zijn uitgewist. De fietsroute Levend Verleden vertelt de geschiedenis van het landschap door de eeuwen heen en neemt je mee naar bijzondere plekken in dit afwisselende landschap. Een van die verborgen plekken is natuurgebied en visplas Sassenhein.

Visplas Sassenhein

Noordlaren

Noordlaren is een Gronings esdorp met Drentse uitstraling op de grens van de Hondsrug en de Hunzelaagte. Het esdorpenlandschap van Noordlaren kenmerkt zich door bolle akkers, boerderijlinten en de kleinschalige structuur van houtwallen en laanbeplantingen. Het Zuidlaardermeer begrenst het dorp aan de oostkant. Aan de westkant ligt het Noordlaarderbos met daarachter de Drentsche Aa. Langs de route ligt, ten zuidwesten van Noordlaren, het prachtige kleine hunebed G1. Dit is het meest noordelijk gelegen hunebed van Nederland en het enige in de Provincie Groningen.

Hunebed G1 te Noordlaren

Onnen

Ook Onnen is een esdorp dat ook op de grens van de Hondsrug en de Hunzelaagte is gelegen. De omgeving van Onnen wordt gekenmerkt door grote hoogteverschillen. Zowel de Hondsrug als de es van Onnen zijn duidelijk herkenbare hoge landschapselementen. Begin 20ste eeuw zijn de Onnervaart en de haven gegraven. De polder ontstond en Onnen bloeide op. De prachtige boerderijen herinneren aan deze rijke geschiedenis. Recente veranderingen in landschapsbeheer hebben deze ontwikkeling teruggedraaid en tegenwoordig is een groot deel van de Onnerpolder veranderd in een nat gebied waar vooral watervogels zich thuis voelen.

Meertje de Biks in de Onnerpolder

Buurtschap Essen

De buurtschap Essen ligt op het noordelijk deel van de Hondsrug, op de overgang naar het natte veen. Tot in de jaren zestig was het een traditioneel landbouwgebied. De oude zandwegen, houtwallen en boerderijen herinneren nog aan die tijd. In dit gebied vormt de Rijksstraatweg, met haar statige landhuizen een uniek beeld. Een ander bijzonder element in het landschap is het voormalige kloostercomplex Yesse in de buurtschap Essen.

Een historische kaart van Klooster Yesse toont het vroegere landschap

Huis te Glimmen

Glimmen ligt in het landgoederenlandschap op de grens met het stroomdallandschap van de Drentsche Aa. Het â??Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aaâ?? is in West-Europa het best bewaarde in zijn soort. Middenin dit landschap staat het Huis te Glimmen; een buitenhuis met een rijke historie. Tot aan het eind van de 19e eeuw was het landgoed in bezit van de familie Quintus naar wie het Quintusbos is genoemd. In dit bos ligt ook een voormalige eendenkooi. Onlangs is de eendenkooi opgeknapt. De eendenkooi heeft zijn oorspronkelijke functie niet teruggekregen. Met het herstel zijn de kenmerken versterkt en daarmee is de kooi goed te herkennen.

Huis te Glimmen op een oude foto

Appelbergen

Appelbergen is een bijzondere plek binnen het esdorpenlandschap omdat je er een grote concentratie van sporen uit het verleden aantreft. Het natuurgebied ligt in een doorbraakdal door de Hondsrug, ook wel Besloten Venen genoemd. Middenin het bos ligt een moeras; een restant van een groter meer dat vroeger mogelijk een pingoruÃ¯ne was. Appelbergen is daarnaast ook een beladen plek. In de Tweede Wereldoorlog hebben de Duitsers hier heimelijk 34 mensen begraven nadat ze hen hadden gefusilleerd.

Paterswoldsemeer

Het Paterswoldsemeer maakt deel uit van het Drents-Gronings merengebied. Wat nu meer is, was tot ongeveer 1740 een veenmoeras met de naam Neerwold. Het Paterswoldsemeer ontstond rond 1740 door de veenwinning. Het meer is erg in trek bij watersporters en recreanten. Rondom het meer treft u een diversiteit aan bezienswaardigheden aan, zoals de Paalkoepel, een op palen gebouwd paviljoen, het Familiehotel en het clubhuis van zeilvereniging De Twee ProvinciÃ«n. Ook de sluis Nijveensterkolk en poldermolen De Helper zijn bijzondere elementen in het landschap.

Poldermolen de Helper

De route

De fietsroute route is 50 km lang. Wanneer je het rondje om het Paterswoldsemeer achterwege laat, is de route 35 km. Op zeven plaatsen staan informatieborden die uitleg geven over de plek. Dit zijn: landgoed Huis te Glimmen, Appelbergen en Besloten Venen, het hunebed bij Noordlaren, Noordlaren, Onnen, Essen en het Paterswoldsemeer. De route is uitgezet langs de ANWB fietsknooppunten.

Speciaal aanbevolen

Tip: Door onderweg met een smartphone de QR codes op de knooppuntenborden te scannen krijgt u aanvullende informatie over het punt waar u zich op dat moment bevindt. Ook op de speciale informatiepanelen van Levend Verleden vindt u een QR code met extra informatie.

Contactgegevens

Start en finish nabij knooppunt 27 aan de Emmalaan in Haren, of ieder ander punt.

- 9752 JS Haren

Knooppunten route

27Start bij de Emmalaan in Haren
84
78
81
87
57
54
88
59
86
77
78
79
81
75
27Eind van de route

Start lus Paterswoldsemeer. 26, 4, 10, 3, 25, 26, 27